

דפי עיון

"ליהודים היתה אורה" אמר רבי יהודה:
אורה - זו תורה.

וכך הוא אומר:

"כי נר מצוה ותורה אור" [מגילה ט"ז]

במפרשים

לזכרה של: אורה מושקוביץ ע"ה
משואות-יצחק

יו"ל ע"י מ. מושקוביץ * משואות-יצחק 79858, ד.ב. שדה-גת * טל': 08-8581440 * פקס: 08-8503835

שנת תשס"ג

פרשת קדושים

א. כבוד שור.

פרק יט' פסוקים ב', ג':
יט (כ) קדושים יהיו כל קדוש אמי. ונאה לקדוש שחיד משרתו קדושים; כי אין מושל קדוש יכול לסבול סביבו משרתים אלא אם כן קדושים. דכתיבו יחושל מקשיב על דבר שקר-כל משרתו רשעים! הא לדבר אמת כל משרתו צדיקים. שכל ארון כדומה לו, וכל שכן כלך מלכי המלכים שראים להיות משרתו קדושים.
(ג) איש אמו ואביו חיראו ואם שבתתו משנודו. כלומר אע"פ שאמרתו לכם בעשרת הדברות כן, שהרי אמרת: יכבד את אביו [ואם אביו]! לפי הפשט יכבדו ויראהו ענין אחר להם, אשר עתה: "אני ה' אלהיכם", כלומר, לשם שמים חנשו מה שחששו לשם שמים חיראו אותם ולשם שמים תשמרו שבת ולשם שמים תחללו כמו שירשו רבוחינו. שאם יאמר לך אביך לעבור על דברי תורה אל חשמו. שאחה והוא חייבין בכבודי, ולשם שמים תחללו שבת, כגון לחולה ולמקח את הגל כדכתיבו יולבך חסית לדעתו, וכמו שאמר רבוחינו, וכל מעשיך יהיו לשם שמיים, ודברינו אמרו: יששם החוד על הכבוד וכאן על המרא.

מא/ק

1. אמו הקושי לדעתו קטע הראשון?
2. אמי תשמתו לקושי זה והאם זה ניאוק מסכנע לדעתך?
3. לכאורה מה הקושי האפשרי פסוק ט"ז?
4. התוכל להספיר את המצדות למוש' לשם שמים?
5. אתי אין לשמוע קול החוריק וא"כ זה שייק לכאן?
6. אתי יש לחלף שפת לשם שמים וא"כ זה מסתדר?
7. קטע האחרון מפיא כרסנונו כירוש שנה לקושי האפשרי פסוק, אמו?

* * *

ב. הגיונות המקרא ד"ר ז. אלרד.

פרק יט' פסוק ג':
איש אמו ואביו חיראו ואם שבתתו משנודו.
סיחה בקדושה סולדו גושי של אדם ומעיון בקדושה שבתתו (שבתתו רייקא) עב אלהים של יסוד היותו אין אדם איעה נה לו אם האב, מה לו כשרי חסדי אני ליותו, ולשם שמים אדם עשה שבתו חול. כן אין הוא עיבה חולי שבת, אין אדם יוצא ממצעה הוא מקדשו, אין אדם קודש משהו ומקדשו. הוא משרים פהם לצני ולגור, אין אדם קודש מונע בעד מטיה, הוא זוכה ליה ואיכל, כן התפתה המהרה הוא זוכה ואוכל, לרצונכם תוכחותי.
וכל עיקרה של פרשת קדושים זו כלולה בלרצונכם זה שהרי מה ביה ודין פרשית אחריה שבתתו שמעלה וחוקים ומשפטים כהו? איתו כיוסם. כי קודש ה' אלהיכם, איתו, אמי ה"י חצור ונסנה.

21

תשובה

וכן מצויים אולם לניכוס בארץ. אולם אל לבב לתחנול במאורחנו על פני חצו. עצור בעד יצור עד לסגנה האמיתית. כשגנה הרביעית תקדש המרי לה/ כאשר תקדש על היון במרם חשמה. כאשר תביר על הסת. ז קדישתו.

אולם כלל הצינניים המקדשים את החיים לא ניהני אלא לישראל. לתסיבה אחת שבין האכוס. לאחר שאדם הראשון חטא. דור המבול חטא. דור התפלה חטא. בתשע אלהים כביכול מקדשו של המן האכזרי כלה. מנחה ילכו העמים אם בדורי הסבע ואם בדרך החוק המפיהו בלבד. הקדושה הקיובצית ניתנה רק לצמ ישראל. ומייתם לי קדשים כי קדוש אני ה' ואבדיל אתכם מן העמים להירגם לי.

ההבדלה המדווג עם סדרכי הצולם במעלה המלום. עם ישראל ברני קדושה הוא שלב עליה בעמים. אלהים כביכול מבדיל עצמו לעם. בו קדוש הו אל והיבס. וכי רק אלוהי ישראל הוא. חלוא אלוהי כל העולם הוא? אלא לומר לך שבחורת הקדושה הגבול עצמי לעם שבחר בו למצו יקל לו. לעם. להחפלות. כאשר יקל לו לאדם לירוא את אביו ואח אמו מלידה - האין יראה אלא יראת מבד ולא פחד - זרים. אינסופיות. כמעט משפחתיות (אבינו שבשמים) זו סבין אלהים לעמו. מקרבת את לב האדם. ולקדושה נדרש הלב ולקיים עצמאי שבו אפשרות של התעלות. הדושה ההבדלה מן האחרים.

ואם אין קדוש - הבדלה מן הן

כי זאת קדושתו של מעשה או של חיסכותה מעשה. שאין הם באים שאינם ביהדיח וענשי שלטון. הנסב עניבה שפחו השוקד לא עבר על חוק. אך חיינו אינם חיי קדושה. על מרשח. משפטימי לא עבר זרשם. קדשימי לא קיים הצברת המעשה מלחום הכסה לתחום רצוננו של אדם. כשרצוני זה נוכח כאכונה בחי וקדושתו אם הוכח. אם כל מחם שאדם נותן הוא לרצונו ברצונו או הוא לה/ יחי קדושתו.

הקדושה כללה כל יחיו של אדם. כאשר תכלול קדושתו של אלהים כורא שבים האין וכל אשר בו. החל טיפי ילדות (איש אמו לאביו יורא) עד קדושת זקנה (והרה פני זקן). מרשח צימ (כא קיפי טאק ראשטב) עד צפינו הלב (כא ישנא את אחי בלבב). המצויה במסר דם (לא הלין ספילה טבירי אדך פו ביקר) עד חילול עם אלהים וילא חשבני בעמי לשקר).

יחי אף מתללים עם אלהים? כאשר היסכים את העם החי לחלל. קמת. השקד בח הוא גם אם הוא נראה לפעמים עימד על הדגיו לעינו בני אדם. בעינו בני אדם חי והא. בעינו חי הצולטים מת גיא. אליל. עיקרו של דבר. עצם אלהים באדם זה נבחי של אדם. לקדש את החיים. לפילה בארחה כמחמד החיים בהמייסותהבעים ויהלך לרצונו באור זה.

וכי תבואי אל הארץ ונסתגלתי מצנה הוכמה ביעודי של אדם בעלם אלהים, ייצרי אלהים את האדם... יסע הי אלהים בן בעדך

אלות

1. **סרננו כדרכו ספריו מניס רצונו כולל ואקוץ לסוקים, אח מפיאו לומר דסרו זה פוקא כאן?**
2. **איך האדם צריך להתייחס לספד?**
3. **מהו הספרו למוש: "לרצונכם"?**
4. **מה סין שומר חוק לפני חיי קדושה?**
5. **מה כוללת הקדושה לרצונו?**
6. **מהו חילול השם לבי זה?**
7. **יכווח של האדם לקדש את החיים" איך וסמה?**
8. **מהו יצונו של האדם ואיך זה קשור לקדושה?**
9. **מהה סננין זה נפדלים ישראל מן הצאמים?**
10. **איך יתכן שיש יחס שונה סין ישראל לצאמים ביחס לקדושה?**
11. **מה המפדל סין יראה לכחש ואיך זה שייך לכאן?**
12. **קיוש - המפלה, איך סרננו קושר סניוחם?**

* * *

ג. ספר החינוך

פרק י"ט פסוק ט'

רעה. קמניח שאה כשורה

קמנים פאה סן בחבואה שפאסר. לצני ולגר העוב אקמי אשר שזר. לא תכלה שאח ערתי. וצריס. גר זה - גר צדק. וכן כל. גר. קמטור דמקטיף צניס. שפרי כחוב דמשער דני. לער לקתום ולאלקטוהי (רמיי לו יט). ונה נדאי גר צדק הוא סן הסתם. שערני גצוה ונחא סרין לכל- סתוח צניס. ואי-צלי-יכן שפוד וקדום לכרקה (שפוד יט) שפין כוקצין איתן טגני גרם ספני ררבי שילום. וצנו ספאה הוא שניס השנים דעם שיקאר תבואתו קעט סן ספבואת קעשה ספורה. ואין לשיר זה שפוד סן התורה. אבל סקמים קהו שפוד כדבר - ונחא חלק אקד סשיס.

ספריי ספדנה כי שפוד צדוק ונחא קזה להיה דפי שפוד פסור. שפדריס דכל-צדק סוכה וקרה ושיקנה להם נפש צדוקה וריס נדיבה. ודבר דצדקה. כי סילון ספדלות. תמסל פנאס וחקנה סוכה וסחול דקנת השם בה. ואין ספק כי כה"סיר קמנס סלע אסר ספריסי קצוהו וקסריס שיקט בו ספריס - ספדח קמטור סכע קצון וריס גבין וספדך. וכי השם ספדיעו קטוב ונס נפשו קטיב סליון. וספאס סל אליהצית ולא ישאיר שפדיו קרנה שיקנו גם ספדיקוים שפיר ראי שפדח דמסוקים ויסאו ספנה אליס לכלא נקשם בה כי קענה. יורה דקמטור קלי דסס רע לב וקסט קדה. ונס קדח תבואתה קמי שפדיו וכדינס לקרנה (ספדח סדו יט) דפדנה שפדס מינר - קה סודיון לו. ונה קענון יקסיק לנו של צד ספדס גם דלקט וישמה וקדס ספדס ועוללו.

31

שאלות

1. **אמי עדין האצות כאן?**
2. **אמי האצותו האושט "א" ולאם עם תשוב לוי?**
3. **אם ולאם עושי ל"א" מאויש?**
4. **התוכף לעצור לאם "אין לעצור עם שיעור מן התורה?"**
5. **סוואו למה טעם האצות לו חונך סרענו וקופא כלל: "כי מתוק סעודות - תתפאל סנפס" התוכף להספיד?**
6. **כלל אוסוץ פלזיות טנות פתרהס מקומות אצל סרענו, התוכף לעצור לאם?**
7. **"אמיסם שאפע אויף - אם אוידין ל"ו" לאם עם נאמר כאן?**
8. **סרענו קופא כי טעמי אצות לו מתאמים עם האצות אחרות, אוסות התוכף לאצוא מנת' נוסף לאצות אלה?**

* * *

ד. רבינו בחיי.

פרק י"ט פסוקים ט', ב'.

(ט) ובצדוים בלשון רבים כי כן התחיל לשון הרשעה, ועוד כי הטנח בזמן הקציר שיקצור רבים ביהוה, האמר לא חננה בלשון יחיד כי יחזיר כמנחת יצאה חלקם ליחיד בעל השדה, וכן ליחיד בעל הכרם, כמנחת הזרעים ודורשו "והל"ו: שדה, אין לו קלא שורך, היה לו שדה בשופחה מנו עחיס במלך, תל' יבקצורם את קציר איצום.

(י) הכרם לא עוולל כלומר בתיבצוד ברמי לא תבצור העווללות שהם חקנים שאינן מפורין באסכולות, ונקראו "שיללות" לשי חתן לשאר העשכולות כעלל לשי"י, האמר לו לכל הכרם לכרם אלא באי עמים ובצורים אמתן לעצמן "והם נרדף, הצורים תנושלים והנשרדים סהענבים חן הנקראין פוס, וכן גרמני התבואת יקראם התנוב קידנות על שרם נשרדים זה פור, והוא שכוטב: עכצו פרוחת תחת מדרשותיהם, כי יתנבא הנביא עטסה על הארץ בהבואת ובפירותיה, ועל כן יאמר כי כפיתעסקו הצורים הנשרדים הנודעים בארץ תחת העפר שיתנה עם, ויהיה, עכסוף כנז, עפשו"י, המנשותיהם" שלשן אגרוף, וכן לשון רזל: כלל ורסם וכלל, כי הכלל הוא הדבר המכבד העולק הנשרד הוא הרס, ובמסכת פלות"י: הוא תיבואת וארשט, והוא הפין כאלו אמר, לארשט"י, כלומר שנקלקל תחלק, ורש"י רזל כרסם הרס"י: נפל אחר או ענים הרי זה שרם, נפל שלשה כבת אלה אינו שרם, והרי כן של בעל הכרם, יכן אמרו בסוד"י, שני שבלים יקט, שלשה אצו לקט, וחרי חן על בעל הכרם.

שאלות

1. **סרענו עומד על שניו לשון פסוק ט', איך הוא הספיד?**
2. **פסוק י' אספר סרענו אושטס פתקלאות, תוכף לאמוי מן פנאמר עם על המסם סכלכלי?**
3. **אמו סרעיון סכולל סאצות לו?**

* * *

ה. שד"ל.

פרק י"ט פסוק ט'.

(ט) לא תכלה סעט שרד; תנחיל סאן איתר אבילת תנבא שרד פתרת ועסן לו סאם הקציר, כי אסם לכר ציה סעודיה אבילה תנבא כיום אחר או בשעיות סיי סיבצוד לקחה לנכחו אנשים אחרים שיאכלו עמו, סאם היה סודר למלות כשר תסח ולשעמד ימים ורשיתם יאכלתו ויא לבדו ואנשי ביתו, ועסונו שסאסיה אבילתו אחר הפורת, הנה הוא סוכרה לתאכלי ספנו לזולתו, וזה בבית לסעסות עדיק חוסר, דמה להנחת הפנה בשדה, וכן סעאט עפל הזכחים קידמת אנשים לאכל, כסר כי חסין זה זמן הקודש קראו (צבחה או ד'), וקראת לשי כזמן (ששאל או סרו ב'), זמני שלמים עלי... על כן יאמר לקראתו (פסלי ר"ד ע"ד).

שאלות

1. **סרענו אחפש את קשר לעסוקנו מן פסוק קקופט, אמו ססרלו לעקר?**
2. **תוק כיו כק הוא אפיא נ'אחוק לעין קשור לאווציי סאכילה, אמו?**
3. **הרעיון האקשר על צדקה וחסי קא לתת תאונה שלמה יותר על כל ססוקים ססאוכים, אמי האטרס סחוקובית סקק?**

* * *

תשובות

100

תלמידי

7. רשימת הירש.

פרק ישי פסוק יז:

כל בעלי השדות חייבים בלקט שכחה ופאה, אם בעל השדה הוא עני, הרי הוא מניח את המתנות לעניים אחרים (ע"י חולין קלא ע"א ע"ב).

כבר אמרנו: מן התורה אין למאן שיעזר למטה, ואם יוצא ידו וזכת פאה, אם הגיח כל שהוא בשדהו, ואילו קיומן של שאר המתנות מסור ליד המקרה. מבאן, שלא נאסרו הלכות אלה כדי לדאוג לסוגסת העניים. הן העני עצמו חייב בלקט שכחה פאה ועוללות, אף הוא מניח אותם בשדהו ובכרפו לצורך עניים אחרים! אלא זה טעמו של דבר: בשעת קציר ובשעת בציר אדם סוקר את מה שהטבע עשה למענו -- ואת מה שיביא לכינוי ביגיע כפיו; באותה שעה יבטא בפיו את המלה הגאה והרח התוצאות: שלי. ועתה כל אורה באומה יזכור ויביע במעשהו: כל אדם האומר שלי, כבר נתחייב לדאוג גם לאחרים, כרמו ושדוה לא נתנו את יבולנו: רק לו בלבד (פאה ועוללות); ביגיע כפיו לא יעבוד רק לעצמו (לקט ופאה). כי במדינת ה' הדאגה לעני ולגו לא נמסרה לרגשות השחתנות בצד, אין היא תלויה בפור בעלי הרכוש מהסכנה הנשקפת לעני מייאוש העניים; אלא היא זכות שה' נתן לעניים.

והיא חובה שהי הטיל על בעלי הרכוש, ועל כולם הי קחצו: אבי ה' אל היכם: בגארי אישיותו הוא רב את ריב כולם, את כולם הוא כולל כמידה אחת של חסד ושל דין, על כולם הוא מפיל חובה שמה של דין ושל חסד, וכך הוא מאחד את כולם לכלל קרוש הגישה כמספט ובצדקה.

בהלכות הבטיחות של המשפחה והמרט -- בכיבוד אב ואם וכשבת -- החל להניח את יסוד הקדושה, ובהלכה הבטיחית של החברה -- במצוות צדקה וזכותה והובתה -- כילה להניח את היסוד הזה, והבטיח החברתי כולל לקבוצה אחת -- את היתים הפולחניים של שלמים ופיגול, שכן בחיי ישראל הנישאים בידי ה' אין נייגוד בין דחוי לחברתי. אף אין הם הלקים שונים הסדורים זה בצד זה -- של כלל אחד נעלה יותר, אלא הם קשורים זה לזה כאחיות אורבנית -- כשורש יבוע, כפרת ופרי היהדות מומרת: אהב את המקום ואהב את הכריות (אבות ו, א) שכן אהבת ה' כוללת את האהבה לברידחיו. היסוד של שמחת השלמים של אושרו -- הוא עם יסוד והבתו לאושר זולתו.

מלות

1. פרטנו צואה על פין מתן מתנות עניים עם עניים עצמם חייבים פן אמ
2. הוא סא ללמסנו?
3. אמ מחיפת סכרת ה"פלי?
4. סקס"ס נתן לכות וסס"ל חוסה, על מי ולמס כנד
5. איך קושר פרטנו את מצוות כיסוד אמ ואמ וספת אל רציון סקדוסס?
6. איך הוא מחסר עם למתנות עניים?
7. ממי אותה "אחיות אורבנית" עליה הוא מחסר?
8. איך הוא מחסר עם ואמתית?

